بەرێوەبەری بانکی ناوەندی عێراقی لەبارەی 14 دەسیەوە قسە دەکات

پارێزگاری بانکی ناوەندی عێراقی عەلی عەللاق ئەمڕۆ هەینی، ڕایگەیاند کە لە هەژماری بانکەکانی عێراقی لەدەرەوە دۆلار هاوردەدەکات، ئاماژەشیکرد بەوەی کە ڕێکارەکانی هەژمار بۆ درهەمی ئیماڕاتی کۆتایی پێهاتووە و لەگەڵ تورکیاش لێکگەیشتن کراوە بۆ حەواڵەکردن بە یۆرۆ و بە دراوی تورکی، هەروەها ئاماژەیکردبە پلانێکی فراوان بۆ پەرەپێدانی بانکە ئەهلی وحکومیەکان. کۆبوونەوە لەگەڵ وەزارەتی گەنجینەی ئەمریکاو بانکی فیدڕاڵی : عەللاق لە دیدارێکدا لەگەڵ ئاژانسی هەواڵی عێراقی کە ئاژانسی (موتەڵەع) چاودێری کردووە ڕایگەیاند: کە بانکی ناوەندی عێراقی هەمیشە لە پەیوەندیدایە لەگەڵ وەزارەتی گەنجینەی ئەمریکا و کۆبوونەوەی وەرزیش ئەنجامدەدەین بۆ پیاچوونەوەی سەرجەم کێشەکانی پەیوەست بەم بابەتەوە. وتیشی کە کۆبوونەوەیەک هەیە لە سەرەتای مانگی داهاتوو گرێدەدرێت لەمیانەی کۆبوونەوە وەرزیەکانی نێوان بانکی فیدڕاڵی و وەزارەتی گەنجینەی ئەمریکا، لەمیانەی ئەم کۆبوونەوانەدا سەرجەم مەسەلەکان پێداچوونەوەیان بۆدەکرێت و جەختیش دەکرێتەوە سەر بابەتی حەواڵەی دەرەکی بەشێوەیەک کە هێمنی لە سیستمی دارایيدا زامن بکات ئەویش پاش جێبەجێکردنی سیستەمی وەی حەواڵەی دەرەکی کە پێویستی بە هەماهەنگیەکی زۆر هەیە. هەروەها وتی کە ئەوپێشهاتانەی ئەمدواییە بنەڕەتین و ڕوواڵەتی نین لەبواری ڕێکخستنەوەی بازرگانی لەسەر بنەمای حەواڵەی دەرەکی بەشێوەیەکی

اسات ودروست، ورد کاری کانی ئ م با ب ت ش پ ویستی ب ه ماه نگی کی ز ر ه ی ل ن وان بانکی ناو ندی و لای ن پ یو ندیدار کان. ج ختیشی ل و کرد و ک ک بوون و ی داهاتوو ل شاری دوب ی ل ئیما ات ئ نجامدر ت و ک بوون و و رزی کان و ک بوون و ئاسایی کانیش ب رد وام د بن و پ یو ندی کانمان ب ئ م م ب ست ب رد وامیان د ب ت. ک کوتن ل س ر پ دانی د لار ب بانک کان: ع للاق وتیشی ک بانکی فید ا ی ل گ بانکی ناو ندی ک ک وتوون ل س ر ئ و ی ک پ ویست ل پ س ی ج ب ج کردنی ح وا کان د ربچن و ت نها کاری س رپ رشتیاری و چاود ری ئ نجامبد ن، ئ م ش م س ل ی کی ئاسایی ل بانک ناو ندی کاندا ک ئ مج ر کاران ن ک ن و خ یان ب دووربگرن ل ح وا ی د ر کی، ل ب ر ئ و ک ک وتووین ل س ر ئ و ی بانکی ناو ندی و بانکی فید ا ی پ ویست د ستو ردان ن ک ن ل م کاران و پلان کیش ل ئارادای ب ئ و ی ک ح وا ی د ر کی ل س ک ی ئ لکت نی و ل س ر تای سا ی داهاتوو و گ انکاری ب س ردا ب ت. ئاماژ شی ب و کرد ک پ ویست پ یو ندی کی نو بد زر ت و ل ن وان بانک کانی ع اق و بانک ن ود و تی باو پ کراو کان ، چونک پ س ک ل ن وان ئ واندا ب و د چ ت و ی بانکی فید ا ی ئ مریکی وبانکی ناو ندی ع اقی ت نها س رپ رشتیکردن و جاود ری د ب ت. کردن و ی زیاتر ل 40 ه ژماری بانکی: وتیشی ئ م ل م بوار دا س رک وتنمان ب د ستهینا وتوانیمان زیاترل 40 ه ژمارمان ب بانک کانی ع اق کردوو ت و ل گ بانک کانی د ر و .
فر ج رکردنی دراو: وونیشی کرد و ب م ب ستی ئاسانکاری ل ح وا کردن د ر کی کاندا ه ستاین ب فر ج رکردنی ئ ودراوان ی ک ح وا ی د ر کیان پ ئ نجامدر ت، ئ ستا ب مه ی و جگ ل د لار ح وا کردنی ی ر و درهـ می ئیما اتیشمان ه ی .

ل کگ یشتن ب ح وا کردن ل بانک کانی تورکیاو : ع للاق ج ختیکرد و س ر ئ و ی ک کار کانی کردن و ی ه ژمار ب دره م و ی وانی چینی و ووپی ی هیندی ک تایان پ هاتوو ، ل مبوار دا ل کگ یشتن ل گ تورکیادا کراو ب ح وا کردن ل گای بانک کانیان و ب ی ر و یان ب دراوی تورکی. وونیشیکرد و ک ئ م ک ر گرنگ و ب ه ماه نگی ل گ بانکی فید ا ی و و زار تی گ نجین ی ئ مریکی ب و د چ ت ، ئ م ش ب پ چ وان ی ئ و ی ک ه ند ک واد زانن ئ م کار خ دزین و ی ل فشار کانی بانکی فید ا ی س بار ت ب د لار، چونک ئ م دراوان پشت ن ی د لاریان ه ی وئ م ب ود لاران د یانک ین ک ل بانکی فید ا ی بوونیان ه ی ، و ب پشتیوانی خودی بانکی فید ا ی پ س ک ب و د چ ت، چونک ئ وبانک خوازیار ل گ مان بگات د ر نجام. جگ ل و ش ب ی ک م جار ئ م ژمار ز ر ی ه ژمار کان ل بانک کانماندا بک ین و ، ئ م ش ه نگاو کی گرنگ ب پت وکردنی سیست می بانکی ل ع اقدا، چونک ئ م کار واد گ ی ن ت ک ل ووی ن ود و تی و پ س ندکراو ه ر بانک کیش ل ئ ستادا کردن و ی ه ژماری بانک کی ع اقی پ س ندبکات مانای وای ک سیست می پ ویست و پ و رو م رج و یاساو ساکانی ل لادا وون .

ک□تاییه□ان ب□ کارکردن ب□ س□ک□ی ئ□لکت□□نی : ه□رو□ها ع□للاق ج□ختیکرد□و□ل□و□ی ک□ ئ□م □□کار□ ل□مسا□دا ک□تایی ب□ س□ک□ی ئ□لکت□□نی د□ه□ن□ت، و پاش ت□واوکردنی □□کار□کان وازل□م ش□واز□ د□ه□نین ، ل□محا□□ت□شدا پ□□س□بانکی□کان خ□راترو□□ک وپ□کتر وئاسانترد□بن، □وونیشیکرد□و□ ک□ □□تکردن□و□ی ح□وا□□کان ه□کاری خ□یان ه□ی□ ، ب□□ام بانک و ح□وا□□کاران ف□ری م□رج و خا□□کانی ح□وا□□کردن د□بن ل□کاتی داواکردنی ح□وا□□کانیان ، چونک□ ش□وازی □ووا□□تی ل□ر□داه□ی□ و□کو نیشان□و نمر□کردن، ب□□گ□نام□ش ه□ن ک□ پ□ویست□ ل□لای سوودم□ند بوونیان ه□ب□ت ، و□کو ئ□و□ی ک□ک□مپانیاکان ناسراوبن ونرخ□کانیان ه□رزان بن ، ئ□وجا ب□ گوز□رکردنی کات ، هاورد□کار ف□رد□ب□ت ک□ م□رج□کانی ح□وا□□کردن ج□ب□ج□بکات. □استی ونا□استی ه□وا□ی ک□مکردن□و□ی □□ژ□ی د□لار ل□لای□ن ئ□مریکاو□: وتیشی بانکی فید□□ا□ی و گ□نجین□ی ئ□مریکی س□رج□م داواکاری□کان دابیند□کات ک□پ□یو□ندیان ه□ب□ت ب□ پ□□س□ی دابینکردن و پشتیوانیکردنی دراوب□ ع□□اق ئ□ویش ب□م□رجی پ□ی□□وکردنی یاساو□سای □است ودروست ب□جوو□□ی پار□کان، ئ□م□ش ب□رژ□و□ندی ه□ردوولا ب□دید□ه□ن□ت و سیست□می دارایی □□وانترد□کات و ل□ پ□□س□ی وگوماناوی د□یانپار□ز□ت ، و□کو سپیکردن□و□ی پار□ودارایکردنی تیر□ر ، ل□ب□رئ□و□ ئ□وپارا□ی ک□ل□ د□ر□و□ی ع□□اقدان پار□ی ع□□اقین و هیچ ک□ت وب□ند□کیان ل□س□رنی□، ب□□کو ه□لوم□رج و پ□و□رگ□ل□ک ه□ن چ ب□ د□لار و□یان ب□ دراوی ئ□و□وپی ک□پ□ویست□ □□چاوبکر□ن.

ه□ند□ک ک□سیش پ□یان وای□ ک□ گ□رئ□وپارا□ ل□و□ات□کی دیک□دا بووای□ ئ□واب□ب□ م□رج د□دران ب□□ام ئ□م پ□و□ران□ ن□ود□و□□تین و ل□ دراو□کانی دیک□شدا و□کو ی□□□ و ی□وانی چینی و جون□یهی ئ□ست□□لینیش پ□ی□□ود□کر□ن. فراوانکردنی پ□□س□ی فر□ج□رکردنی مام□□□د□ر□کی□کان ب□ ه□موو بانک□کانی ع□□اق: ع□للاق □وونیشی کرد□و□ک□ ئامانجمان ئ□و□ی□ ه□موو بانک□کان پ□ویست□بانکی ن□رد□ییان ه□ب□ت ، چ□ندین سا□یش□ ج□ختیشمانکرد□ت□و□ س□ر ئ□م اب□ت□، چونک□ ئ□وبانک□ی ک□ خاو□نی بانکی ن□رد□یی ن□ب□ت ئ□وا ناتوان□ت کاری □است□قین□ی خ□ی ئ□نجامبدات ول□جیهان داد□ب□□ت ،ه□ند□ک بانکیش ه□ن ل□م پ□□س□ی□ دواک□وتن ل□حا□□ت□کدا ش□وازی س□هل وسانا ه□بوون ب□□ام مکوو□ن□بوون ل□س□رکارکردن ل□مبوار□دا، ب□□ام ئ□ستا ه□موو بانک□کان درکیانکرد ب□ گرنگی پ□ی□□وکردنی ئ□م □□کار□. وتیشی ک□ ه□ربانک□ک ک□د□گاته ئ□م ب□چوون□ی ک□ل□لای بانکی ن□رد□یی سیست□م□کی چاود□ری ه□ب□ت ب□ جوو□□ی پار□کان و پ□و□ر□ن□ود□و□□تی□کان □□چاود□کات و بوونی سیست□م□ک پ□س□ند□کات ب□ چاود□ریکردنی سپیکرد ن□و□ی پار□و دارایکردنی تیر□ئ□وا د□چ□ت□ ئ□مبوار□و□. هاورد□کردنی دراوی ه□م□ج□ر د□چ□ت□واری ج□ب□ج□کردن□و□: ئاماژ□شی ب□و□کرد ک□ پ□□س□کانی هاورد□کردن ب□ دراوی ه□م□ج□ر چوو□ت□ واری ج□ب□ج□کردن□و□، ب□نموون□ ل□گ□□ لای□نی چینی و ی□□□ ئ□م پ□□س□ی□ د□ستیپ□کردوو□ ب□درهي□می ئیما□اتیش ه□فت□ی داهاتوو د□ستپ□د□کات. خوازیارین داوای د□لار ک□مبب□ت□و□: ه□روه□ا وتی م□ب□ست ل□م □□کاران□ ک□مکردن□و□ی خواست□ ل□س□ر د□لار ، ک□چی ه□ند□ک ل□بازرگانان ئ□م سیست□م□ پ□ی□□وناک□ن ب□□کو د□لاری بازا□د□ک□ن ، ئ□م□ش ک□ش□

دروست دکات و نرخی دلار دشونت ، وات کشک ل فشاری کم کسکو پیدادبت ب دلار،
کچی کاری است هن بحواکردن. عللاق اشیگیاند ک کارکردن لگ حکومت بردوام ب
کاکردنوی فشارکانی سر نرخکان بگشتی لردا بینیمان ک س کم هن ک کاریگریان
لسرنرخکان هی بنموون هندک هن ک مامی دلار لناوعاقدا دکن، حکومتیش بیاری
درکردوو ک مامکردن لناوعاقدا بدلارنکرت، کمی دوومیش ئوبازرگانانن ک کلوپل
دکن بب بکارهنانی سکک وبب پیوکردنی سیستمی حواکردن، لردادستمان کردوو ب
شیکردنویان، وکو بازرگانی جگر کب کبژی سداسد دلار دکشتو، دستیشمانکردوو ب
شیکردنوی ئوکلوپلانی ک دن عاق وکو مبایل . بدوداچوون ب بازا : وونیشکردوک
لردا پسی بدوداچوون هی ب بازا ، کگکان ، ب شارزابوون لوی ک بحوای فرمی
دن ناوو ئویش تاکو دووریان بکینول فشارخستن سر بازای دلار و بردوامیش دبین تاکو
ئوانی دیکش دگرتو. حوای عاقیکان بدلار : هروها ئاماژی بوکرد ک بنمای گشتی
ئوی ک ئنجومنی وزیران بیاری لسرداو ، بوی ک پاردان لناوعاقدا بدیناریت نک
دلار ، بام هندک کشهی هشتا لقناغی لکینودای، کبوونویکی هبو ل وزارتی
پلاندانان درباری گربستکان و دانوی پار بدلار وبدینار ، لردا کم پشنازک هن ک
تاووتودکرن، ب دزینوی گاچاری گونجاوبیان، پشر هندک حواهبوون گر
بدینارئنجامبدرت للای سوودمندهیچ گرنگیکی نی، بام ئستا لسربندی چارسرکردنی
کشکداین. میکانیزمکانی هاوردکردنی دلار للاین بانک ناحکومیکانو: عللاق ایگیاند ک
دستکراو ب هاووردکردنی دلارلبانک عاقیکانی درو ب ناووی عاق ، هنانی دلاریش ل
درو لو هژمارانهی کل بانک عاقیکانی درودن، سوودکشی ئویک ئودلاران ناچن
شونی دیک بکو دنوناوعاق ، انماییکانی بانکی ناوندی درفت نادات بوی ک بانکک
ژیکی زری لدراوی بیانی لدرو هگرت، مگربژیکی دیاریکراونبت، ولمبوارشدا
سای تایبتمان داشتوو ، بانکی ناوندیش لداوای بانکک دکتو ک دلار هاورددکات پش
زامندی و وونکردنوی سرچاوی پارک ، وتیشی بهی فرقی نرخکو فشارلسر بانککان هی
ب کشانوی پارکانیان بی نختینیان کمیکردوو، دراوی بیانیش لچندین گو دست دکون
، نک تنها لبانکی ناوندیو. ئنجامدانی لکوینویک ب پیکرسازکردنی بانککانی عاق:
هروها عللاق جختیوکردو ک پلانکی وون هی ب بانک ناحکومیکان ب یکانگیرکردنیان و
استکردنوی بارودخکیان، لردا پلانکی فراوان لئارادای بیان ک پاشان ادگینرت،
هروها لگ سرک وزیران محمد شیاع سودانی لمباریو لسرختین ، چونک بانک ناحکومیکان
پشکیان لکرتی بانکیدا قورستر.